

ΦΟΡΒΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

(Ἐκδιδόμενη κατὰ Παρασκευὴν.)

ΤΙΜΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΩΝ

Διατρίβων ὁ στίχος λεπτά 25
Εἰσαποθήσεις καὶ ἀγγελίαι κατ' ἀποκοπήν

Ὁ Συντάκτης

ΚΩΝΣΤ. Κ. ΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΙΟΜΗΣ

ΕΤΗΣΙΑ Δραχ. Ν 44.
Πληρωτέα κατ' ἐξαμηνίαν

Νέοι ὀρίζοντες τοῦ Ἐμπορίου.

ὑπὸ τὸν τίτλον « τὸ περίστασις ζήτημα » ἀντὶ ἐντρίβου περὶ τὰ οικονομολογικὰ καὶ γινώσκων τῶν περιστάσεων τῆς ἡμετέρας σταφίδος, δι' ἐννέα συνεχῶν ἀρθρῶν, δημοσιευθέντων ἐν τῇ « Ἐφημερίδι » Ἀθηνῶν, ἐξηρένησε τὸ περιλάλητον ἐκεῖνο ζήτημα κατ' ὅλα αὐτοῦ τὰ μέρη, ἐπέχυσεν δ' ἐπ' αὐτοῦ πολὺ φῶς καὶ ἰκανὸν νὰ ὀδηγήσῃ τοὺς ἐν τῇ σκοτεινῇ πλανομένους.

Ὁ γράφων ἀντιτίθησιν εἰς τὰς περὶ τῆς τύχης τῆς σταφίδος παρηγόρους δηλώσεις τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ἰσχυρὰς ἀντιρρήσεις, ἐξ ἄλλων δὲ μέσων ἀναρτῶν τὴν σωτηρίαν τοῦ προϊόντος τούτου ἢ ἐξ ἐκείνων ἐξ ὧν ἀνήρτησεν αὐτῆς ὁ κ. Πρωθυπουργός. Οὗτος ἐλπίζει ἐπὶ τὴν ἐλάττωσιν τῶν δασμῶν ἐν ξέναις χώραις καὶ ἐπαρτεῖ τὰ λοιπὰ εἰς τὴν ἰδιωτικὴν ἐνέργειαν, οὗτος δὲ καὶ ἀδύνατον θεωρεῖ ἐπὶ τοῦ παρόντος τὴν ἐλάττωσιν τῶν δασμῶν, καὶ ἐπεροχούμενη ἀνάγκη ν' ἀντιμετωπίσῃ τὴν σταφιδικὴν κρίσιν, τῆς δὲ κυβερνητικῆς ἐπέμβασις θεωρεῖ ἀναπόφευκτον διὰ τὰ ἔργα τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας. Ὁ ἐπιστέλλων τῇ « Ἐφημερίδι » ἀνοίγει τῇ ἀληθείᾳ νέους ὀρίζοντας εἰς τὸ ἐμπορικὸν πνεῦμα τῆς χώρας, ἀλλὰ δυστυχῶς πάντοτε ὀρίζοντας ἀπὸ ἡμῶν κειμένους καὶ ἀπροσπελάστους δι' ἡμᾶς. Οὐδὲν ἦντον ἢ μελέτη αὐτοῦ αὐτῆς ἐστὶν ἀξιοσύστατος, κυρίως διὰ τοῦτο, διότι ἀνοίγει εἰς τὸ ἐμπόριον ἡμῶν ὀρίζοντας τέως ἀγνώστους εἰς οὐδ' ὀφειλομένον ν' ἀτενίζωμεν, ἐάν θέλωμεν νὰ ἐξέλθωμεν τοῦ ἀσφυκτικοῦ κύκλου τοῦ ἀτομισμοῦ καὶ τῆς κατατετμημένης ἐργασίας, ἐν ᾧ τίκεται ἡ ἐθνικὴ δραστηριότης.

Ἀνάλυσιν τῶν ἀρθρῶν τοῦ κ. Δ. ὃς ποιήσῃτε ἐν τῇ « Ἐφημερίδι » ἕτερος ἐντρίβειος ἡμῶν, τὸ ἐφ' ἡμῖν ἀρκούμεθα εἰς τὴν ἀναδημοσίευσιν τοῦ τελευταίου ἀρθροῦ, δι' οὗς λόγους ἢ ἐπισταμένη αὐτοῦ ἀνάγκη δύναται μόνη νὰ δείξῃ.

« Ἄνευ νόμων καὶ μέτρων διοικητικῶν, γράφει ὁ κ. Δ. ἄνευ πρωτοβουλίας τῆς Κυβερνήσεως οὐδὲν δύναται νὰ γείνη ὑπὲρ τῆς σταφίδος. Οἱ ἰδιῶται μόνου οὔτε ἔμποροι, οὔτε περὶ τῶν μέσων συμφωνοῦν. Ἄνευ ἄλλως πόρην χρηματικῶν δὲν ὀργανίζεται οὐδὲ λειτουργεῖ μεγάλη ἐμπορικὴ ἰκστρατεία, ἢς ἔχομεν ἀνάγκη. Θέλοντες καὶ κατὰ τοῦτο νὰ μιμηθῶμεν, ὡς νομιζόμεν, τοὺς Ἀγγλους, ἀποφαινόμεθα κακῶς ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν πρέπει ν' ἀναμιχθῇ εἰς ἰδιωτικὰς ὑποθέσεις. Ἐν τοῖς πολιτικοῖς ἤθεσι τῆς Ἑλλάδος δὲν εἶναι οἰκεία ἀκόμη αἱ ἐμπορικαὶ σκέψεις καὶ εἴσεις τῶν εὐρωπαϊκῶν κυβερνήσεων τοῦ ἀδιαλείπτως συνεργάζεσθαι μετὰ τῆς ἐμπορίας, τῆς βιομηχανίας, τῆς γεωργίας τῆς χώρας. Ἀλλαχοῦ ἐν ὁμοίῳ κινδύνῳ Κυβερνήσις καὶ Κοινοβούλιον διὰ τῶν ἀνακρίσεων ἤθελον μεταβληθῆ εἰς σταφιδοπαραγωγούς, ἀμπελοκτήμονας, οἰνοπνευματοποιούς, οἰνοπαραγωγούς, σταφιδεμπόρους εἰσερχόμενοι μέχρι τῶν εὐτελεστάτων λεπτομερειῶν τοῦ ἐπιμαγέματος ὅπως φθάσασιν εἰς πρακτικὰς λύσεις.

Παρ' ἡμῖν οὐδεὶς ὑποπεύεται ὅτι ὑπάρχει τι πέραν τῶν γνώσεών του. Διὰ τοῦτο πολλὰ μένουσι εἰς σκοτεινὰ καὶ ἀνεξερεύνητα, καίτοι ἀπορῶσι τὴν σωτηρίαν ἡμῶν. Εἶναι ἀνάγκη νὰ προσπαθῶμεν νὰ σωθῶμεν εἰ δυνατόν μόνοι. Ἡ ἐλπίς εἰς τὴν σωτηρίαν ἡμῶν διὰ τῶν ξένων δασμολογῶν εἶναι ἐπικίνδυνος, ὅταν πιστεύηται ὡς τὸ μόνον μέσον. Ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἀπαντήσασα πρὸ δύο μηνῶν, πρὸ τῶν φανερῶν κατὰ τὸν ἡμέτερον πρεσβευτῆν, ὅτι θεωρεῖ τὴν σταφίδα μᾶλλον ὡς ἀντικείμενον πολυτελείας τῶν πτωχοτέρων τάξεων, δὲν ἐπαρδοχολογεῖ, ἀλλ' ἐνόει ὅτι ἡ σταφίς δὲν εἶναι μετὰ τῶν ἀναγκῶν ἐκείνων τοῦ βρετανικοῦ λαοῦ, ἀλλ' αἱ κυβερνήσεις αὐτοῦ ἀπὸ χρόνων θεωροῦσι καθήκον ν' ἀπαλλάττωσι καὶ ἀπῆλλαξαν τῶν φόρων. Ἐπομένως καὶ ἡδὴ καὶ βραδύτερον ἴσως δὲν πρέπει νὰ ἐλπίζωμεν πολὺ εἰς ἐλαττώσεις ἢ καταργήσεις ἐν Ἀγγλίᾳ. Ἀλλὰ καὶ αἱ ἐλπίζωμεν ἐκεῖ ἢ ἀλλαχοῦ, ἀνάγκη οὐχ' ἦντον νὰ λάβωμεν καὶ ἰδιαίτερα μέτρα. Πρὸ πάντων συμφέρον εἰς αὐτὰ ἔχει ὁ σήμερον κυβερνῶν, οὐτινος ἡ οικονομικὴ πολιτικὴ ἀδύνατον ἀπολύτως νὰ ἐπιζήσῃ εἰς νέαν σπουδαίαν κρίσιν τῆς σταφίδος.

Καὶ ἐν ἄλλοις Κράτεσιν ἂν ἐπῆρχετο ὁμοία κρίσις θὰ παρενέβαινε τὸ κράτος. Πολὺ περισσώτερον ἔπρεπε νὰ παρεμβῇ παρ' ἡμῖν παρ' οἷς τὸ πνεῦμα τοῦ συνεταιρισμοῦ πρὸς γενικὸς σκοπὸς εἶνε ἀγνωστόν, παρ' οἷς οὐδὲν ἔργον γενικωτέρας ὠφελείας δύναται νὰ γείνη ἄνευ πρωτοβουλίας καὶ συμπράξεως μάλιστα τῆς κυβερνήσεως. Καὶ ἂν ἀλλαχοῦ θὰ ἠδύνατο ἡ πολιτεία νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν, παρ' ἡμῖν τοῦτο δυσκολώτατον, διότι ἐν Ἑλλάδι ἐλλείπει παντελῶς ἐμπορικὸς τοῦ ἔθνους ὀργανισμὸς, ὅπως ἐμπιστευθῇ τις εἰς αὐτὸν, καὶ ὅτι δ' ἄλλοτε εἰσῆχθη ἐκ ξένων νόμων μένει θεσμὸς ἀχρηστὸς καὶ νεκρὸς.

Ποῦ τὰ ἐμπορικὰ ἐπιμελητήρια ἡμῶν ἐντός ἢ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, ποῦ τὰ γεωργικὰ, βιομηχανικὰ, ἐμπορικὰ συνδικάτα ποῦ τὰ κατ' ἔτος συνέδρια αὐτῶν, ποῦ αἱ ἐταιρίαι ἐμφυχώσεως τῆς βιομηχανίας καὶ τὸ ἐμπόριον τῆς ἐξ α γ ω γ ῆς, ποῦ τὰ ἐμπορικὰ μουσεῖα, ποῦ αἱ κινήται ἐκθέσεις καὶ ὁ εἰδικὸς τύπος, ποῦ τέλος οἰκονομικαὶ διὰ τῶν θεσμῶν αὐτῶν ἀλλαχοῦ κοινωνία καὶ Κράτος, ἐν τῇ ἡμεδαπῇ καὶ τῇ ἀλλοδαπῇ, ἀπαύστως ἀλληλοβοηθούμενοι, θαυμασίως προάγουν τὸ ἔργον ἰδίως τῆς ἐπεκτάσεως καὶ τῆς κατακτήσεως ἀγορῶν ὑγορῶν ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν προϊόντων. Εἷς τινες πόλεις τῆς Ἀνατολῆς καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ ἢ Μασσαλίᾳ καὶ Τεργέσῃ ἠδυνάμεθα κάλλιστα καὶ ἡμεῖς νὰ ἔχομεν ἐπιμελητήρια, ἅτινα ν' ἀποβαίνωσι χρησιμώτατα ἡμῖν ἰδίως διὰ τὸ ἐμπόριον τῶν ἑλληνικῶν προϊόντων. Τῶν πλείστων Κρατῶν οἱ πρόξενοι εἶνε οἱ δραστηριώτεροι πράκτορες τοῦ ἐμπορίου τῆς πατρίδος τῶν. Διὰ πᾶν ὅτι δύναται νὰ ἐνδιαφέρῃ τὴν εἰσαγωγὴν ἢ τὴν ἐξαγωγὴν τοῦ τόπου τῶν οὐ μόνον μεταδίδουσι ἀκριβῶς πᾶσαν χρῆσιμον πληροφορίαν, ἀλλὰ μεταδίδουσι καὶ πᾶσαν ὀδηγίαν περὶ τῶν κλίσεων καὶ τῶν ἔξεων τῶν

κατοίκων, περὶ τῶν οικονομικωτέρων ὁδῶν, περὶ τῶν ἐργασιῶν τῶν ἀντιπάλων ἐθνῶν, περὶ τῶν μέσων τῆς ἐμπορικῆς ἐπικρατήσεως. Πᾶσαι αὗται αἱ ἐκθέσεις δημοσιεύονται δι' ἐπὶ τούτῳ ἢ τῶν κοινῶν ἐφημερίδων ἢ ἀνακοινούνται εἰς τὰ ἐπιμελητήρια καὶ περιέρχονται εἰς γνῶσιν τῶν ἐνδιαφερομένων. Καὶ ὅμως ἐτι μᾶλλον ἐν Βύρωπῃ ἐπιζητεῖται ὡς προσὸν τῶν προξένων ἢ τεχνιτῆ μόρφωσις, μὴδ' αὐτῆς δὲ παρ' ἄλλων κρινομένης ἐπαρκούς, ἀπαιτεῖται προηγουμένως ἐπὶ τινὰ χρόνον ὑπηρεσία παρὰ μεγάλοις ἐμπορικοῖς οἰκοῖς ἢ ἐταιρίαις, ἐν ἐνὶ λόγῳ ἐμπορικὸς ὀργανισμὸς τῶν προξενείων, ὅπως δύναται νὰ ὑπηρετῶσιν εὐστοχώτερον τὸ ἐμπόριον τῆς πατρίδος τῶν. Παρ' ἡμῖν τοιοῦτο τι οὔτε ὑπάρχει οὔτε εὐκόλως θὰ ὑπάρξῃ, διότι τὰ ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα τῆς Ἑλλάδος δὲν μορφῶνουν ἢ νομικούς καὶ φιλολόγους λεγομένους. Καὶ τὰ ἐμπορικὰ ἡμῶν ἐπιμελητήρια εἶνε ἄνευ ζωῆς, αἱ δὲ κυβερνήσεις, ὁ τύπος, ἡ κοινὴ γνώμη οὐδέποτε τὰ ἐφιλοτίμησαν ὅπως ἐργασθῶσι, συζητήσασιν, προτείνωσι γνώμας καὶ μέτρα. Δέγεται ὅτι τὸ ἐπιμελητήριον τῶν Πατρῶν ὑπέβαλε τῇ κυβερνήσει γνώμην περὶ τοῦ ζητήματος τῆς σταφίδος. Ἀναμφίβολον ὅτι αἱ γνώμαι αὐτοῦ εἶναι αἱ πρακτικώτεραι. Ἀλλ' οὐδὲν εἶδομεν ἐν τῷ τύπῳ, οὐδὲν εἶε γνωστόν ὅπως συζητήθη καὶ ἐν ἀνάγκῃ ὑποστηρίχθη ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης καὶ τοῦ τύπου.

Τοιοῦτου ἐμπορικοῦ ὀργανισμοῦ μὴ ὑπάρχοντος παρ' ἡμῖν, εἰς τίνα θὰ ἐμπιστευθῇ ὁ τόπος; Προκειμένου μάλιστα περὶ σωτηρίας τῆς σταφίδος, εἰσελεύσεως εἰς τὸ στάδιον τῶν κινδύνων καὶ τῶν ἀγῶνων, δὲν ἀρκεῖ τὸ ἐμπορικὸν ἐπιμελητήριον τῶν Πατρῶν, ἀντιπροσωπεῖον ἐν γένει τὰ ἐμπορικὰ συμφέροντα τῶν Πατρῶν. Ἀνάγκη νὰ ὀργανισθῶμεν εὐρωστώτερον πρὸς τὸ ἔργον. Βεβαίως θὰ ἦτο προτιμώτερον νὰ ἰδρυθῶσιν ἐν ταῖς πόλεσιν, αἵτινες εἶνε κέντρα ἐμπορίας σταφίδος, εἰδὶ καὶ ἐπιμελητήρια ἐκ σταφιδοπαραγωγῶν καὶ σταφιδεμπόρων, ἅτινα νὰ ἐπιμελῶνται ἐντός τῆς περιφερείας τῶν τῶν συμφερόντων τῆς σταφίδος, νὰ συνεργάζωνται μετὰ τῶν ἄλλων ἐπιμελητηρίων, νὰ διατελῶσι διὰ τῆς Κυβερνήσεως εἰς συνηνοήσεις μετὰ τῶν ἡμετέρων προξένων ἢ μετὰ ἔμπόρων, ἀπειθείας, ἢ διὰ πρακτόρων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, νὰ συζητῶσι περὶ διαφόρων μέτρων ὑπὲρ τῆς σταφίδος, νὰ διεξάγωσι ἀπὸ κοινοῦ πᾶσαν τὴν ἐργασίαν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ πρὸς μείζονα διάδοσιν καὶ κατανάλωσιν τῆς σταφίδος καὶ ἀνακοινῶσιν ἐκάστοτε τοῖς ἐνδιαφερομένοις τὰς τιμὰς αὐτῆς, καὶ πᾶν ὅτι ἀνάγεται εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῶν δαπανῶν τῆς παραγωγῆς καὶ τὴν βελτίωσιν τῆς ποιότητος αὐτῆς.

Ἀλλὰ πολλὰ ἐπιμελητήρια ἀντάξια τῆς ἀποστολῆς τῶν δὲν θὰ ἦτο ἔργον εὐκόλον σήμερον. Πρακτικώτερον ἐπομένως νὰ ὀργανισθῇ ἐν Πάτραις ἐν ἐπιμελητήριον ἐκ σταφιδοκτημόνων καὶ σταφιδεμπόρων πρὸς τοὺς ἀνωτέρω σκοπούς. Σήμερον παντοῦ ἡ γεωργία ζητεῖ ἰδίαν ἀνεξάρτητον ἀντιπροσωπείαν, εὐλογώτερον δὲ νὰ ἔχη παρ' ἡμῖν τοιαύτην ἢ σταφίς. Ἀλλὰ τοιοῦτον ἐπιμελητήριον ὁ ἀματαιοπῶνι ἄνευ ἀδρῶν μέσων, ὃ ἀχρ

άνγκνη και χρημάτων και σταφίδος δια παντός είδους άποστολάς και δοκιμάς εν τῷ έξωτερικῷ δι' ίδρουσιν πρακτορείων, συντήρησιν τύπου, δια βραβεΐα και άμοιβάς, και ναύλους και τὰ παρόμοια. Ἀνάγκη επομένως δια νόμου να χορηγηθῶσιν αὐτῷ ἀμφοτέρα ταῦτα, καταβαλλόμενα εν μέρει υπό τῆς Κυβερνήσεως εκ τῶν εἰσπράξεων τῆς σταφίδος και εν μέρει υπό τῶν εξαγωγέων.

Ἐν ἄλλοις τόποις τὸν ἀγῶνα κατὰ τῶν βιομηχανικῶν και ἐμπορικῶν κρίσεων, αἵτινες ἐσχάτως κατέστησαν χροῖνοι, ἀνέλαθον κυρίως ἐταιρίαι, ἐπιχειρήσασαι δια παντός μέσου τὴν ἐπέκτασιν τῆς καταναλώσεως και τὴν κατάκτησιν νέων ἀγορῶν. Τὸ ἔργον αὐτῶν, ἔργον ἐξόχως ἐθνικόν, ἔργον συγχρόνως ἀχώριστον ἀπὸ τὰ οικονομικὰ τῶν Κρατῶν, οὐ μόνον ὑπεστήριξαν αἱ Κυβερνήσεις δια νόμων και εἰσφορῶν και δια τῶν προξένων αὐτῶν, ἀλλὰ και κατέστησαν τὸν κυριεῦοντα σκοπὸν τῆς πολιτικῆς αὐτῶν. Ἡ ἀποικιακὴ πολιτικὴ τῆς Γερμανίας, τῆς Γαλλίας, τοῦ Βελγίου, τῆς Ἰταλίας κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους ὑπεγορεύθη κυρίως εκ τῆς ἀνάγκης τῆς καταναλώσεως ὅσον δυνατόν περισσοτέρων προϊόντων ἐκτὸς τῆς Εὐρώπης. Μετὰ τὰ προστατευτικὰ δασμολόγια πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἰθαγενούς παραγωγῆς, δασμολόγια μὴ ἐπαρκούντα εἰς ὑποστήριξιν αὐτῆς ἐπῆλθον ἀναγκαιῶς τὸ μέτρον τῆς ἐμπορικῆς κατακτήσεως τῶν ξένων ἀγορῶν, τῶν ἀπολιτιστῶν τόπων, ἰδίως τῆς Ἀφρικῆς. Ὁργανα και σκαπανεὶς τῆς πολιτικῆς αὐτῆς ἐγένοντο και εἰσὶ πάντοτε αἱ *Ἐταιρίαι τῆς Ἐξαγωγῆς*. Τοιαῦτη, εν παραδείγματι, τὸ *Γενικὸν πρακτορεῖον τῆς Ἐξαγωγῆς* εν Στουτγάρτη, συντηρούμενον και ἐργαζόμενον δι' εἰσφορῶν τῶν συνεταίρων, σκοποῦν δὲ τὴν ἐπέκτασιν τῆς Ἐξαγωγῆς τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων. Τοιαῦτη ἢ εν Βερολίνῳ *Κεντρικὴ Ἐταιρία τῆς Ἐμπορικῆς Γεωγραφίας και τῆς προαγωγῆς τῶν γερμανικῶν προϊόντων εν τῇ ἀλλοδαπῇ*, ἣτις και δύο ἐφημερίδας δημοσιεύει και γραφεῖον πληροφοριῶν εν Βερολίνῳ, και πρακτορεῖα πολλὰ εν τῷ έξωτερικῷ διατηρεῖ, μεταβαλοῦσα πάντα Γερμανὸν εν μεμακρυσμέναις ἰδίως χώραις ἐγκατεστημένον εἰς ὄργανον διαδόσεως τῶν προϊόντων τῆς πατρίδος του και δωρεὰν παρέχον πᾶσαν πληροφορίαν. Τοιαῦτη ἢ *Ἐταιρία τοῦ Γερμανικοῦ ἐμπορίου* ἢ ἰδρυθεῖσα τὸ 1881 εν Βερολίνῳ, μετ' ἐρεύνας τοῦ θεμελιωτοῦ αὐτῆς *Loabnis* εν τῇ Ἀνατολῇ, και τῆς ἀποίας πρακτορεῖον ἐργάζεται εν Πειραιεὶ. Τοιαῦτη ἢ *Ἐταιρία Ἐξαγωγῆς τοῦ Ἰνδοτροπικοῦ ἐμπορίου* οὗτινος κυριώτατος σκοπὸς ἢ σύστασις μεταξὺ τῶν μελῶν αὐτῆς συνεταιρισμῶν πρὸς ὑποστήριξιν τῶν γεωργῶν, βιομηχανῶν και ἐμπόρων ἐκείνων τῆς Μοναρχίας, οἵτινες δὲν κέκτηνται τὰ μέσα τῆς Ἐξαγωγῆς. Καὶ τῆς ἐταιρίας αὐτῆς τὰ κυριώτατα ὄργανα συλλογῆς πληροφοριῶν εἰνε οἱ πρόξενοι, παρέχει δὲ δωρεὰν πᾶσαν πληροφορίαν και περὶ τοῦ βαθμοῦ ἀκρίβειας τοῦ ἀξιοχρέου τῶν εν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐμπόρων πρὸς οὓς οἱ ὁμοεθνεῖς συναλλάσσονται. Ἡ ἐταιρία αὐτὴ κέκτηται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τὸ δικαίωμα τοῦ ἰδρύειν πρακτορεῖα εν τῷ έξωτερικῷ, ἔχει δὲ πάμπολλα τοιαῦτα.

Δι' ὁμοίας ἐργασίας ἀγωνίζονται και τ' ἄλλα Κράτη ὑπὲρ τοῦ έξαγωγικοῦ ἐμπορίου αὐτῶν. Ὁμοίαι Ἐταιρίαι τῶν εν Γερμανίᾳ ἰδρύθησαν και εν Γαλλίᾳ. Ὅλαι τέλος αἱ Κυβερνήσεις εν Βυρῳπῇ συνέστησαν εκτὸς τῶν ἄλλων ἐπίσημα εν τοῖς Ἰπουργείοις αὐτῶν Γραφεῖα πληροφοριῶν χάριν τοῦ ἐμπορίου, ὑπεστήριξαν δὲ τὴν σύστασιν Συνδικατῶν Ἐξαγωγῆς, μουσειῶν δειγμάτων, ἐπιμελητηρίων εν τῇ ἀλλοδαπῇ. Εἰς τὰ Γραφεῖα αὐτὰ πληροφοριῶν δρῶν τὸ πᾶν τὸ Ἀγγλικὸν και Ὁλλανδικὸν Ἐμπόριον ὅλαι σχεδὸν αἱ Κυβερνήσεις εἰνε εἰς ἀδιάκοπον συνεργασίαν μετὰ τῶν Ἐμπορικῶν Ἐπιμελητηρίων, ἅτινα συχνότατα λαμβάνουν τὴν πρωτοβουλίαν οὐ μόνον ἐμπορικῶν ἀλλὰ και πολιτικῶν μέτρων και ἐπιβάλλουν αὐτὰ ἢ ἀμέσως ἢ δια τῶν Βουλῶν και τοῦ τύπου εἰς

τὰς Κυβερνήσεις. Ἐσχάτως τὸ Ἐπιμελητηρίον τοῦ Λονδίνου ἐπέβαλε τῇ Κυβερνήσει τὴν προσάρτησιν τῆς Βόρμπας, ἰδίως ἢ Ἀγγλικὴ κυβερνήσιν θεωρεῖ δύναμιν εν τῷ τόπῳ τὸ Ἐπιμελητηρίον αὐτῆς.

Τὸ πνεῦμα τοῦ συνεταιρισμοῦ ὑπηρετεῖ και δι' ἄλλων τρόπων τὴν ἐθνικὴν παραγωγὴν και τὸ ἐθνικὸν ἐμπόριον ὅταν κινδυνεύωσιν εκ τῆς ὑπερμέτρου παραγωγῆς, εκ τοῦ διαγωνισμοῦ και τῶν προστατευτικῶν δασμῶν. Ὁ συνεταιρισμὸς πάντων τῶν ἐνδιαφερομένων παραγωγῶν ἐνός προῖοντος ἢ ἐμπορεύματος εν τινι χώρᾳ ἢ πόλει, ὅπως ἐλαττώσῃ τὴν παραγωγὴν αὐτοῦ προσωρινῶς και ἀναλόγως, ὁσάκις δὲν δύναται να καταναλωθῇ και ἐκπίπτῃ τὴν τιμὴν και οὕτω κλονίσῃ τὰ τῆς πωλήσεως αὐτοῦ ἐπιφέλεστερον ὑπῆρξε σωτήριος εν τισι κλάδοις. Ἐν Γερμανίᾳ ὁ μέγας συνεταιρισμὸς τῶν οἰνοπνευματοποιῶν ἔσωσε μίαν τῶν σπουδαιοτέρων βιομηχανιῶν αὐτῆς, ἰδίως ἢ Γερμανία παράγει σήμερον ὑπὲρ τὰ 310, 000 000 ὀκάδων οἰνοπνεύματος. Συντηρεῖ Χιμείον ἰδιον, σταθμὸν δοκιμῶν, Σχολὴν ἀποστάξεως, εἰδικὴν ἐφημερίδα, ἐφήρμοσε και διέδωκεν εν ἀπάσῃ τῇ Γερμανίᾳ τὰς τελειότερας και οἰκονομικώτερας μεθόδους τῆς οἰνοπνευματοποιίας οὕτω ἐβοήθησεν ἰδίως τὸν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν γεωμῆλων ἀσχολούμενον πληθυσμὸν. Εἰς τοὺς ἀγῶνας αὐτοῦ τῶν συνεταίρων δὲν ἔμεινεν ἀδιάφορος ἢ Γερμανικὴ Κυβερνήσιν. Ἰδίως δαπάναις ἤγειρεν εν Βερολίνῳ παρὰ τὴν Ἀγρονομικὴν Ἀκαδημίαν μέγιστον κτίριον ὅπερ παρεχώρησεν αὐτοῖς δια χιμείον, συντηρεῖ δὲ και πρακτικὴν Σχολὴν. Εκτὸς τῶν ἄλλων μέσων ὁ συνεταιρισμὸς ὀργάνισεν μικροτέρους συνεταιρισμοὺς πρὸς πώλησιν τῶν οἰνοπνευμάτων και ἰδρυσιν ἐκτεταμένων ἀποθηκῶν. Τοῦτων κύριος σκοπὸς εἰνε ἢ προστασία τῶν μικρῶν ἀποσταλλακτῶν, οἵτινες μὴ ἔχοντες μέσα μηδὲ πῖθους ἀφίνοντο ἔρμια τῶν ἀγοραστῶν και ἐξηυτελίζον τὰς τιμὰς, ὡς οἱ πτωχοὶ σταφιδοκτῆμονες εν Ἑλλάδι ἐξηυτελίζουσι τὰς τιμὰς τῆς σταφίδος. Τοιαῦτην τελειότητα ὀργανισμοῦ δὲν πρέπει ν' ἀπαιτῶμεν εν ἀρχῇ παρ' ἡμῖν.

Ἐπειδὴ προβάλλομεν εἰς μίμησιν παραδείγματα ἐταιριῶν Ἐξαγωγῆς και καταναλώσεως ὀργανισμῶν πολλῶν και ὑποστηρικθειῶν ὑπὸ τοῦ Κράτους, θὰ κατηγορηθῶμεν ἴσως ὡς κηρύττοντες τὸν Κυβερνητικὸν Κοινωνισμὸν. Ἀλλὰ τί ἤθελε τις μεμφθῆ ἡμῶν, αν συνεβουλεύομεν να καταστή τὸ ἡμέτερον Κράτος οἰνοπώλης τῶν ἑλληνικῶν οἴνων; Καὶ ὅμως τοῦτο ἀκριβῶς ἐπραξε τὸ Οὐγγρικὸν Κράτος. Ἐν μέσῃ τῇ πρωτεύουσῃ αὐτοῦ ἰδρυσεν κατὰ τὸ 1882 παμμεγέθη κεντρικὴν οἰνοποιτικὴν εἰς ἣν οἱ οἰνοπαραγωγοὶ δύναται ν' ἀποστέλλουσι τοὺς οἴνους αὐτῶν. Τὸ κράτος ἀναλύει αὐτοὺς και δὲν δέχεται ἢ ἐκείνους μόνον τοὺς οἴνους, οἵτινες ἀνεγνωρίσθησαν ἀγνοὶ και ψένοι οἰασθήποτε νοθεύσεως. Ἡ Κυβερνήσιν τότε προκαταβάλλει εἰς τοὺς κυρίους αὐτῶν μέχρι τοῦ ἡμίσεως τῆς ἀξίας, διατηρεῖ αὐτοὺς εν πῖθου, μεταγγίζει εν φιάλαις εν καιρῷ και προσφέρει εἰς τὸ κοινὸν ὑπὸ τὴν κυβερνητικὴν σφραγίδα, ἀλλὰ συγχρόνως και ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ ἰδιοκτῆτου, εἰς οἰασθήποτε ποσά, χρησιμεύουσα οὕτως τὸ διάμεσον πρόσωπον μεταξὺ παραγωγῆς και καταναλωτοῦ, οὓς ἀσφαλίζει κατὰ πάσης νοθείας τοῦ πωλουμένου πράγματος.

Τῶν παρ' ἄλλοις κράτεσι γινομένων ἐμνημονεύσαμεν ὅπως δια τοῦ ξένου παραδείγματος κλονίσωμεν τοὺς δισταγμοὺς ἡμῶν πρὸς ἐνέργειαν. Δια τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας οὐδὲν μέχρι τοῦδε ἐγένετο, ἀλλ' οὐδ' ἦτο δυνατόν να γείνη. Πῶς να ἐργασθῇ Ταμείον Ἀμύνης ἢ Εἰδικὸν Ἐπιμελητηρίον ἀνευ ὑποχρεωτικῆς δια νόμου εἰσφορᾶς; Πῶς να ἐργασθῇ ὑπὲρ βελτιώσεως τῆς ποιότητος τῆς σταφίδος ἀνευ μέτρων κυβερνητικῶν, πῶς δὲ ὑπὲρ ἐπέκτασεως και ὑπὲρ νέων τρόπων καταναλώσεως εν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀνευ χρημάτων και στα-

φίδος; Οὐδ' ὑπὲρ τῆς οἰκονομικώτερας ἀκρίβειας παραγωγῆς δύναται να γείνη ἐργασία σπουδαία ἀνευ χρηματικῶν μέσων.

Ἀλλὰ και αν πάντα ταῦτα γείνωσιν, ἢ και σις δὲν θ' ἀποσοβῆθῃ, μολοντι δύναται να συμβῆ εκ τυχαίων περιστάσεων τὸ τρέχον ἔτος να εἰνε ὀλιγώτερον τοῦ λήξαντος δυστυχῆς. Αν δὲν θέλωμεν ν' ἀφήσωμεν εἰς τὸς περιορισμὸν τῆς σταφιδοκαλλιέργειας, δηλ. εἰς τὴν καταστροφὴν τὴν κατάπαυσιν τῆς κρίσεως, ἣτις ἤρχισε, πρέπει να ὀργανίσωμεν τὸ μονοπώλιον τῆς οἰνοπνευματοποιίας εκ σταφίδος, μεθ' οὐ μόνου δύναται να συζήσῃ και εὐδοκιμήσῃ πιθανῶς ἢ οἰνοποιία τῆς σταφίδος πρὸς Ἐξαγωγὴν, ἐνισχύοντες αὐτὴν και δια βραβεΐων. Ἄνευ τοιούτου μονοπωλίου οὐδὲν διαβλέπομεν μέσον σωτηρίας ἀπὸ τῆς ἐπιποθύσης ἤδη κρίσεως. Αἱ ἐμπορικαὶ συνθήκαι και βαθμιαία ἐπέκτασις τῆς καταναλώσεως τῆς σταφίδος εἰνε ἀμφίβολα μέσα σωτηρίας. Τὸ Κράτος πρέπει να ζητήσῃ πρώτιστα εν τῷ τόπῳ τὰ μέσα τῆς σωτηρίας. Τινὰ τούτων δύναται ἢ κυβερνήσιν να παρασκευάσῃ εν ἀνάσει δια τὴν προσηγύοντο τῆς Βουλῆς, τινὰ τούτων ὅμως δύναται και ἀνευ νόμων ἀπὸ τοῦδε να μετέλθῃ, ἀλλὰ πρέπει να λάβῃ τέλος τὴν πρωτοβουλίαν, αν δὲν θέλῃ αὐτὴ πρώτη να μετανοήσῃ οἱ ἐνεπιστεύθη εἰς ἄλλον, δηλ. εἰς κανένα. Δ.

Ἡ ἀπογραφὴ παρ' ἡμῖν.

Τὰ τῆς γενικῆς ἀπογραφῆς τοῦ Κράτους διενεργήθησαν ὅσον οἶον τε καλῶς παρ' ἡμῖν κατὰ τὸ τέλος τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος, δύναται να εἰπῇ περὶ αὐτῆς ὅτι ἐπέτυχεν, ἐφ' ὅσον εἰνε δυνατόν να ἐπιτύχῃ παρ' ἡμῖν τοιαῦτη ἔργα. Τὰ τῆς ἀπογραφῆς εἶχον διαταχθεῖ ὡς και λιστα ὑπὸ τοῦ Γενικατέως τῆς Νομαρχίας καὶ Παλαμᾶ και τοῦ ἡμετέρου Δημάρχου, οἱ διορισθέντες ὡς ἀπογραφεῖς ἐξέτελεσαν τὸ ἔαυτὸν καθῆκον μετὰ φιλοτιμίας και ἐπιμελείας ἀξιοπαίλου. Τὸ κοινὸν ἀφ' ἑτέρου, μ' ὅλον ὅτι δυσπιστίας εἶχε πρὸς τὴν ἀπογραφὴν ταύτην, δὲν ἐδείχθη ἀμετάπιστον περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ἀπογραφῆς οὐδ' ἐνέμεινε μέχρι τέλους εἰς τὰς σφαλερὰς περὶ αὐτῆς ἰδέας οὕτω δὲ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς εἰσονται, αν ὄχι κατὰ πάντα ἀκριβῆ, τοῦλάχιστον κατὰ τὸ πλεῖστον ἐξ οὐ εὐκόλως δύναται ν' ἀναπληρωθῇ τὸ ἀποτυχὸν μέρος. Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν πόλιν τῶν Πατρῶν, ἐξ ἐπισταμένης τῶν τῶν πραγμάτων ἐξετάσεως, ἐπέσθημεν ὅτι ἢ ἀπογραφὴ αὐτῆς ἐπέτυχε, διότι και οἱ ἀπογραφεῖς ἐνήργησαν μετὰ ζήλου και ὁ καταμερισμὸς τῶν συνοικιῶν ἐγένετο ἐπιτυχῆς και αἱ περαιοσμέναι τάξεις τῶν πολιτῶν συνετέλεσαν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν. Δὲν ἔλλειψαν θεθαίως και εκ τῆς πόλεως αἱ παρανοήσεις και οἱ φόβοι μὴ ἢ ἀπογραφὴ γίνεται πρὸς ἄλλους σκοποὺς και ἰδίως φορολογικοὺς ἢ στρατολογικοὺς, και αἱ πρὸς ἀποφυγὴν αὐτῆς προσπάθειαι, ἀλλ' εὐτυχῶς αἱ πεπλανημέναι ἰδέαι περιορίσθησαν εἰς τὴν κατωτέραν τάξιν τοῦ λαοῦ και ἐλπίζεται ὅτι μικρὸν μόνον ἐπέδρασαν ἐπὶ τὴν ἀκρίβειαν τῆς ἀπογραφῆς. Ἐνταῦθα, ὡς μαθάνομεν, ὀλίγους ἀνέδειξεν ἢ ἀπογραφὴ εὐφρολόγους και ὀλιγιστοὺς ἢ θέλησαν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ν' ἀστευεῦθῃσι και ἐπιδείξῃσι πνεῦμα. Δυσκολία τινὲς ἀνεφύησαν μόνον περὶ τὴν ἀπογραφὴν τῶν χωρίων τοῦ δήμου Πατρῶν και τῶν ἐξοχικῶν οἰκων, εἰ και πολλὰ κατεβλήθησαν προσπάθειαι πρὸς ἄρσιν αὐτῶν ὑπὸ τῶν διευθυντῶν τῶν τμημάτων και τῶν ἀπογραφέων, ἐγ' καιρῶς δ' ἐπανορθώθησαν ἀνακρίβειαι τινὲς ἐπισυμβάσαι εν ἀρχῇ. Οὐδὲ ἄλλοθεν εκ τῶν πρωτευουσῶν τῶν ἐπαρχιῶν ἢ τῶν δήμων τοῦ Νομοῦ ἡμῶν ἀνηγγέθησαν σπουδαία ἀνωμαλία κατὰ τὴν ἀπογραφὴν, τούναντιον εκ πολλῶν τοιούτων κέντρων ἀναγγέλλεται καθ' ἐκάστην πρὸς τὴν ἐνταῦθα Νομαρχίαν ὅτι ἢ ἀπογραφὴ διενεργήθη

κανονικώς και άνευ ούσιωδών ή σπουδαίων άναν-
κρισιών. Ούτω δυνάμεθα νά είπωμεν ότι παρ'
ήμιν ή άπογραφή επέτυχεν, όσον ήτο δυνατόν νά
επιτύχη άνέναντι σημαντικών δυσχερειών και έρ-
κζωμένων προλήψεων. Έκ προχείρου άπαριθμή-
σεως τών άπογραφέντων ό πληθυσμός της ήμε-
τέρας πόλεως φαίνεται ότι μικρόν ύπολείπεται
εών τεσσαράκοντα χιλιάδων.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Κατά τό παρελθόν Σάββατον έκηρύχθη ή
έναρξις της συνόδου του ένταύθα τακτικού Κα-
κουργιοδικείου, την δε Δευτέραν ήρξαντο αί συνε-
δριάσεις αυτού. Άπό της συνόδου ταύτης του
κακουργιοδικείου, ως γνωστόν, ήτέθη εις ένεργειαν
ένας περί όρκωτών νόμος, τό δε δικαστήριον τών
ένόρκων καταρτιζόμενον υπό πλειότερας έγγυήσεις
πλειότερας παρέχει έγγυήσεις περί όρθης άπονο-
μής της δικαιοσύνης. Άπό του νύν τό δικαστήρι-
ον τούτο λειτουργεί υπό άσφαλεστέρους όρους,
ή δ' άπαιτούντες αυτό δικασταί στρατολογούν-
ται εκ κοινωνικών στοιχείων ήθικωτέρων και νο-
ημονεστέρων, ώστε και τά άποτελέσματα της
λειτουργίας του έσονται, κατά γενικήν προσδοκίαν,
μάλλον εύάρεστα. Άλλ' ίνα επέλθωσι πλήρη τά
προσδοκώμενα άποτελέσματα πρό παντός άπαι-
τείται νά μή χαλαρωθή ό ζήλος τών εκ τών πό-
λεως τακτικών ένόρκων, οΐτινες ως εκ της νο-
μοσύνης των και της άνεξαρτησίας των παρέχουσι
τά πλειότερα πιστά. Όλοι παραπονούμεθα και
άνησυχούμεν επί τώ πολλαπλασιασμώ τών παρ'
ήμιν έγκλημάτων, έντούτοις έξ ήμών έξαρτάται
έ περιορισμός αυτών, διά της τιμωρίας, διότι ως
βροδός έρρέθη, τίποτε δέν άναγκαιρίζει πλειότερον
εις την κατωφέρεια του ήμισυ ήμισυ της τιμωρίας. Η
βεβαιότης αυτη ήλείπει εκ τών κακοποιών έφ'
όσον ούτοι γνωρίζουν ότι είτε έξ άτελους άντι-
λήψεως, είτε διά δωροδοκίας, είτε έξ έπηρεασμού
δύνανται νά διαφύγωσι την τιμωρίαν. Την βε-
βαιότητα εκείνην δύνανται νά έμποήσωσιν εις
τά πονηρά πνεύματα όρκωτά δικαστήρια συγκρο-
τούμενα έξ ένόρκων εύσυνειδήτων, πεφωτισμένων
και άνεξαρτητών. Έφ' όσον όμως ούτοι άποφύ-
γους ή μή έκπλήρωσιν τού καθήκοντός των τού-
του, ή μάλλον την ένάσκουν τού δικαιώματος
τούτου, διότι δικαίωμα έστι τό τούς όμοτίμους
δικάζειν, τό έγκλημα παρ' ήμιν θέλει κρατώνε-
σθαι και άπειλεί διηνεκώς την έννομον τάξιν.

Κατ' αυτάς παριστάμεθα ένταύθα μάρτυ-
ρες άλλου είδους έπισκευής όδών, άνταξίου της
προνοίας της ήμετέρας δημοτικής άρχης. Είς τά
κοίλα τών όδών της πόλεως ρίπτονται όγκώλαιοι
μετά χώματος, ίνα μή συγκολληθώσι ποτέ, αλλά
τό μέν χώμα άποθή κοινοτός, οι δε λίθοι μαρ-
τύριον τών ποδών τών δημοτών. Άν ή επιδιόρ-
θωσι αυτη έλλειπε τελείως θά ήτο καλλήτερον
σήμερον δέν χρησιμεύει εις άλλο ή προς δικαιολό-
γησιν πιστώσεων.

Την παρελθούσαν δευτέραν ό έργολάβος του
λιμένος Πατρών κ. Π. Μανιάκ εις καταπληκτικόν
θέαμα εκάλεσε την λιμενικήν έπιτροπήν και τινας
των ήμετέρων συμπολιτών εις τό λατομείον Βα-
ρασόςης. Κατά την ήμέραν εκείνην έπρόκειτο ν'
ανάτιναχθῆ δι' ύπόνομόν μέγας πέτρινος όγκος
εκ του λατομείου εκείνου, διά μεγίστης ύποπόμου
έγκλειούσης 14 χιλ. κοιλόγραμμων πυρίτιδος, ό
δε κ. Π. Μανιάκ ήθέλησε νά καταστήση κοινω-
νούς του καταπληκτικού θεάματος την λιμενικήν
έπιτροπήν και τινας τών γνωρίμων του. Οι πα-
ρευρεθέντες χάριτας όμολογούσι επί τούτω τώ κ.
Μανιάκ, διότι παρευρήθησαν εις θέαμα θαυμάτιον
έμποήσαν αυτοίς έντύπωσιν. Άρκεί νά είπω-
μεν ότι έξ ύψους 80 μετρων άπεσπάθη και κα-
τέπεσεν εις θρύμματα πέτρινος όγκος έξ 80 χιλ.
κυβικών μέτρων, ίνα έννοήσῃ πάς τις πόσον ήτο

καταπληκτικόν τό θέαμα του σχισθέντος βράχου,
του πρός στιγμήν σεισθέντος και αίωρηθέντος ύ-
περμεγέθους όγκου και πόσον φοβερά ή πτώσις
αυτού. Ό άπότομος του λατομείου βράχος είχε
διατρηθεί διά συρίγγων καθέτων και πλαγιών έν
σχήματι T, αιτίνες είχαν πληρωθεί διά 14 χιλ.
περίπου κοιλόγραμμων πυρίτιδος. Τό πύρ μετε-
δόθη δι' ήλεκτρικού σύρματος έξ άποστάσεως 400
μέτρων, υπό τό στιβαρόν κτύπημα του μέλους της
λιμενικής έπιτροπής κ. Κυρ. Λάππα και άμα τῶ
κτύπηματι, τό όρος έξόγγισεν, έσχίσθη και κα-
τέπεσεν εις θρύμματα σείσαν τό έδαφος εις μα-
κράν άπόστασιν. Έπῆρξεν ή σημαντικώτερα διά
πυρίτιδος έξόρυξις λατομείου έξ όσων παρ' ή-
μιν έγέγοντο μέχρι τούδε, τά δε άποτελέσματα
αυτης ύπῆρξαν λίαν εύάρεστα, διότι άπεσπάθη-
σαν εκ του όρους πετρώματα όγδοήκοντα χι-
λιάδες περίπου κυβικών μέτρων, μέγα δε μέρος
διεσείσθη του βράχου πρός τό όπισθεν μέρος,
ώστε θά είναι δυνατόν νά καταπέσῃ εύκόλως διά
μικρών ύπονομών. Συγχαίρομεν τῶ κ. Μανιάκ
διά τά άποτελέσματα ταύτα της λελογισμένης
και έπιστημονικής εργασίας του, έξ όνόματος δ'
όλων των παρευρεθέντων εις τό θέαμα της παρελ-
θούσης δευτέρας πολλάς άπευθυόμεν αυτώ εύχα-
ριστίας διά την ευγένειαν της ύποδοχής ή παρ'
αυτού έτυχον και την πρός αυτούς φιλοφροσύ-
νην του.

Ό άρχιμηχανικός της Γαλλικής άποστο-
λής κ. Γιοτλάν έπελάβετο ήδη της μελέτης της
νέας σιδηροδρομικής γραμμής από Μεσολογγίου
εις Άντίρριον. Οι μεταβάντες έντεϋθεν κατά την
παρελθούσαν δευτέραν εις τό λατομείον Βαρασός-
ης ένέτυχον αυτόν εκει μελετώντα την γραμ-
μήν ταύτην.

Όσα έγραψεν έτέρα συνάδελφος ό «Έμπο-
ρικός Παρατηρητής» περί της καταστροφής λοφί-
σκου τινός του ήμετέρου Νεκροταφείου είναι όρθά
και δέον νά ληφθώσιν ύπ' όψει προς διάσωσιν έ-
νός ωραϊσματος του ένταύθα πολυανδρίου. Είς
των γραφικωτέρων λοφίσκων του ένταύθα Νεκρο-
ταφείου καταβάλλεται μικρόν κατά μικρόν εις έ-
δαφος, διά της έξορύξεως του χώματος αυτου
χρησιμοποιούμενον εις όδοστρωσίαν, ούτω δε τό
γραφικόν αυτου σχήμα άλλοιούται και παρουσιάζ-
ει άξιολύπητον όψιν προς μεγίστην βλάβην του
όλου. Και αν έν τῶ ήμετέρῳ Νεκροταφείῳ δέν ύ-
πῆρχον έδαφικά άνωμαλία, έπρεπε νά κατα-
σκευάσωμεν τοιαύτας χάριν ωραϊσμού, ήμεις ό-
μως καταστρέφομεν τάς ύπαρχούσας, διά νά δεί-
ξωμεν ότι αν δέν εγενώμεθα ίκανοί νά δημιουρ-
γήσωμεν, είμεθα ίκανώτατοι εις τό νά καταστρέ-
ψωμεν, τι καλόν έδωρήθη ήμιν υπό της φύσεως
ακόπως. Η έξόρυξις χώματος εκ του λοφίσκου
εκείνου δέον ν' άνασταλή άμέσως παρακαλείται
δε τό δημοτικόν Συμβούλιον νά επιβάλῃ τούτο
εις την δημοτικήν άρχήν, αν αυτη επιμεινῇ εις τό
έργον της καταστροφής.

Ευχαρίστως αναγγέλλομεν την μνηστειαν
τριών καλλίστων δεσποινίδων της πόλεως ήμών ά-
νηκουσών εις διαπρεπείς οικους και φιλικές οικο-
γενείας: την της σεμνης και καλλίστης κ. Κατίνας
Γ. Σχιζα μετά του εκ Πύργου άξιοτίμου κ. Θεο-
δώρου Καρανικολού, της εύφρεστάτης και εύπαι-
δεύτου κυρίας Μαρίας Π. Χαϊδά μετά του καλλι-
στου καθηγητού κ. Ευαγγέλου Παπαχαντζή και
της χρηστικής και εύηγμένης κ. Κατίνας Α. Τζίνη,
μετά του διακεκριμένου ταγματάρχου κ. Άρ.
Μάνεση.

Χθές τό έσπέρας έτελεσθησαν ένταύθα, έν
μέσῳ των συγγενών και φίλων εύχομένων, οι γά-
μοι του κ. Ιωάν. Τσερτίδου δικηγόρου μετά της
καλλίστης δεσποινίδος Έλισάβετ Θωμοπούλου,
θυγατρός του σεβαστού ήμών συμπολίτου κ. Νι-
κολ. Θωμοπούλου. Τοίς ισομόμοις ό «Φορολο-
γούμενος» εύχεται πάσαν εύτυχίαν.

Ό κ. Γεώργιος Δ. Κυριακίσης θά έορτάσῃ

έφέτος την επέτειον του όνόματός του έν τῆ σί-
κία του γαμβρού του κ. Δημ. Σαλταφέρα.

Την προτεχή Κυριακήν, έορτήν του άγίου
Γεωργίου δόν δέχονται επισκέψεις οι κ.κ. Γεώρ-
γη Σηληιάδης, Γεώργιος Άλεξ. Δουζίνας, Γεώργιος
Πολος, Γ. Κατσιρόπουλος, και Γ. Δανικόπουλος.

Άναγγέλλεται ή επανάληψις της εκδόσεως
της αξιολόγου συναδέλφου «Έπί τά πρόσω» έν-
ταύθα υπό τῶ φιλοτίμου και φιλοκάλου εκδότου
κ. Ηρ. Π. Εύμορφοπούλου.

Διατρίβει από της παρελθούσης εβδομάδος
ένταύθα ό συμπολίτης ήμών κ. Χρήστος Δ. Λόν-
τος Έφέτης έν Ναυπλίῳ, μετά της άξιοτίμου
συζύγου του. Τόν συμπολίτην μας τούτον, συγκεν-
τρώνται τάς συμπαιθείας άς έμπνέει παρ' ήμιν
τό όνομα όπερ φέρει και αί προς τόν σίκον αυτου
συνδεδεμεναι άναμνήσεις του τόπου, μετά χαράς
επανείδον οι πολυάριθμοι φίλοι και συγγενείς.

Μετά του κ. Χρ. Α. Λόντου άφίκετο έν-
ταύθα και ή αδελφή του άξιοτίμος κ. Βικτωρία
Σ. Στρέϊτ, τετιμημένη εκ γένους και ήθους συμ-
πολίτις.

Ό ένταύθα Έμπορικός σύλλογος «Έρμη.»
κατά την τελευταίαν αυτου συνεδρίαση συνεζή-
τησε τό ζήτημα της ένώσεως τών διευθύνσεων
του παρ' ήμιν ταχυδρομείου και τηλεγραφείου
εις τό αυτό πρόσωπον, έκρινε δε την ένωσην ταύ-
την επίσημίαν τῶ έμπορίῳ και συνέστησε τῶ Έ-
μπορείῳ την διατήρησιν άμφοτέρων τών διευθύν-
σεων, αιτίνες τόσῳ έπαρκώς άντεπεκρίθησαν μέ-
χρι τούδε εις τάς ανάγκας και αξιώσεις του κοι-
νού έν γένει. Έπί τῆ εύκαιρία ταύτη έξεδηλώ-
θησαν αί ύπερ του τέως διευθυντού του ταχυδρο-
μείου κ. Ιωάννου Στεφανοπούλου συμπαιθείαι του
Συλλόγου και έμαρτηρήθη ή λύπη αυτου επί τῆ
μελετωμένη άπομακρόνσει του, ήτις έλπίζεται ότι
δέν θά πραγματοποιηθῆ λαμβανόμενων ύπ' όψει
της εύδοκίμου ύπηρεσίας του κ. Στεφανοπούλου
και τών ύπερ αυτου συμπαιθειών του κοινού.

Η επί τών άποκαλυπτηρίων του άνδριάν-
τος του Μιαούλη έν Σύρῳ Έπιτροπή, εύηρεστήθη
νά καλέσῃ εις τάς αυτόθι έορτάς και τό Προε-
δρείον του παρ' ήμιν Έμπορ. Σύλλόγου «Έρμη.»

Χθές περί ώραν δεκάτην και ήμισίαν πρό
μεσημβρίας ήθάνθημεν ένταύθα σεισμόν ούχι σφο-
δρόν και μικράς διαρκείας.

Έξεδόθη έν Άθήναις και εκ τών Κατα-
στημάτων του κ. Άνέστη Κωνσταντινίδου έτε-
ρος τόμος της «Νομικής Βιβλιοθήκης» περιλαμ-
βάνων τούς έν ισχύει εκλογικούς νόμους μετά προ-
λεγόμενων και σχολίων κατ' άρθρον υπό Έμμα-
νουήλ Σ. Λυκούδη, διδάκτορος τά νομικά και Έ-
φέτου έν Άθήναις. Τό όνομα του συγγραφέως
γνωστόν διά την περι τά νομικά έγκράτειαν και
την εύθυκρίσιαν του έστιν ή πληρεστέρα σύστασις
του βιβλίου τούτου.

Νέος, κάτοχος θεωρητικών και πρακτικών
έμπορικών γνώσεων, της λογιστικής ως και της
διπλογραφίας, διατελέσας δ' επί έτη διευθυντής
του γραφείου μεγάλου ένταύθα έμπορικού κατα-
στήματος, έχει 3 ή 4 ώρας διαθεσίμους καθ' έ-
κάστην, άς επιθυμεί νά χρησιμοποιήσῃ, έν όλην
ή και τμηματικώς, εργαζόμενος έν έμπορικῶ τι-
νι ή έμπορικοίς γραφείοις, τῶν είτε την άλλη-
λογραφίαν, είτε άρισμένα βιβλία αυτών, αντί δι-
καίας τινός άμοιβής. Οι βουλόμενοι άς άπευθυνθώ-
σιν εις τό γραφείον του «Φορολογούμενος»

Ό Ιεροκήρυξ κ. Ηλίας Βλαχόπουλος έμα-
λήσῃ την προσεχή Κυριακήν έν τῶ ένταύθα Ιερῶ
ναῶ του άγίου Διονυσίου.

Κύριε Συντάκτα του «Φορολογούμενος»

Ός μέλη του Άδελφάτου του Δημοτικού Βοσ-
φοκομείου βεβαιούμεν έν πάση ειλικρινείᾳ ότι ό
ίατρός κύριος Όθων Βαχατάρης μέλος του άδει-
φάτου ούδέποτε έξέφρασε την επιθυμίαν νά διορι-
σθῆ διευθυντής του φιλανθρωπικού ιδρύματος « με

αδραν μάλιστα μεθοδοσιανω ως διτύχουζεται δ κ. Δημ. Σκλαβούνος εν τινι διατριβή του κατα χωρισθείση εν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ του «Ἐμπορικῆς Παρατηρητοῦ» καὶ ὅτι τούτου ἕνεκα ἐματαιώσε τον διορισμὸν τοῦ κ. Σκλαβούνου ὡς ἱατροῦ τοῦ Βρεφοκομείου. Ὁ κ. Βαχατῶρης οὔτε ἐμμέσως οὔτε ἀμέσως ἐνήργησε ποτὲ τι παρ' ἡμῶν ὅπως διορισθῆ εἰς θέσιν ἀνύπαρκτον.

Τὸ Ἀδελφάτον τοῦ Βρεφοκομείου

Ὁ πρόεδρος
Γ. Μ. ΡΟΥΦΟΣ

Τὰ μέλη

Γ. Θ. Τζιζης

Σ. Ε. Σπυρδούλος

Π. Ν. Πράτσιος

(Γ. Σ.)

Δημοπρασία.

Γνωστοποιεῖται ὅτι προκηρύχθη κατ' αὐτὰς ὑπὸ τῆς Ἰταλικῆς Κυβερνήσεως μειοδοτικὴ δημοπρασία πρὸς προμήθειαν διαφόρων εἰδῶν καπνοῦ εἰς φύλλα ἀναγκαιούτων εἰς τὸ Μονοπώλειον, ἐν οἷς καὶ 25,000 χιλιόγραμμα ἑλληνικοῦ καπνοῦ Ἐπρωμέρου τῆς τελευταίας ἐσοδείας.

Ἡ δημοπρασία θέλει λάθει χῶρον ἐν Ῥώμῃ τὴν 13,25 Μαΐου ε. ε. διὰ μυστικῶν προσφορῶν ἐν ἐσφραγισμέναις φακέλλοις ὅτινες δεόν νὰ συντεταγμέναι κατὰ τοὺς ὅρους τῆς ἐν λόγω δημοπρασίας, πρὸς οὗς δρεῖλουσι οἱ προσφερταὶ νὰ συμμορφωθῶσι κατὰ πάντα, συνωδευμένων δὲ συνάμα ὑπὸ ἐγγυήσεως οὐχὶ κατωτέρας τοῦ δεκάτου τῆς ἀξίας τῆς προσφορᾶς.

Τὰ καπνὰ παραδοθήσονται κατὰ τὸν προσεχῆ Σεπτέμβριον ἀπηλλαγμένα παντὸς ἐξόδου εἰς Sampierdarena (ἐπαρχία Γενούης) καὶ δεόν νὰ ᾧσι σύμφωνα πρὸς ὠρισμένας ποιότητας τῶν ὁποίων δείγματα εὐρίσκονται ἤδη εἰς τὸ ἐν Πάτραις Ἰταλικὸν Ὑποπρόξευτον, εἰς ὃ οἱ βουλούμενοι δύνανται νὰ προσέλθωσι ὅπως ἴδωσιν αὐτά.

Ἡ προμήθεια θέλει κατακυρωθῆ ὑπὲρ τοῦ τελευταίου μειοδοτήσαντος, ἐὰν ὁμοῦς ἡ προσφορὰ αὐτοῦ δὲν ὑπερβαίη τὸν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου ὀρισθόμενον ἀνώτατον ὅρον, ὅστις θέλει τηρηθῆ μυστικός. Ἀμέσως μετὰ τὴν κατακύρωσιν θέλουσιν ἐπιστραφῆ πᾶσαι αἱ ὑπὸ τῶν διαφόρων προσφερτῶν καταβληθεῖσαι ἐγγυήσεις πλὴν τῆς ὑπὸ τοῦ τελευταίου μειοδότου κατατεθείσας ἧτις θέλει κρατηθῆ τίτλῳ ἐγγυήσεως τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἀναληφθεῖσων ὑποχρεώσεων.

Περὶ πάντων τῶν λοιπῶν ὄρων καὶ τῶν διὰ τοῦ ὀριστικοῦ συμβολαίου ἀναληφθησομένων ὑπὸ τοῦ προμηθευτοῦ ὑποχρεώσεων, διαλαμβάνει ἰδιαίτερον Καταστατικὸν, τοῦ ὅπου οἱ βουλούμενοι νὰ λάθωσι γνῶσιν δύνανται νὰ ἀπευθύνωσι εἰς τὸ ἄνω εἰρημένον ἐν Πάτραις Ἰταλικὸν Ὑποπρόξευτον.

Ὁ Ὑποπρόξενος τῆς Ἰταλίας ἐν Πάτραις
Ο. FRANCISCI

Διαλύουσα ἡ ἐμπορευσιματικὴ «Παππαζαχαρίας καὶ Πτεριώτης» ἐκθέτει τὴν τριακοστὴν Ἀπριλίου ε. ε. ἡμέραν Κυριακὴν καθ' ὧραν δεκάτην π. μ. μέχρι τῆς δωδεκάτης τῆς μεσημβρίας ὧρας εἰς ἐκούσιον καὶ τελειωτικὸν πλειστηριασμὸν, ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Πατρῶν Π. Ἀργυριάδου, τὴν ἐνταῦθα ἐταιρικὴν ἀνώγειον οἰκίαν τῆς (ἄλλοτε Ἀναγνωστοῦ Τζέντζου) μετὰ τοῦ οἰκοπέδου τῆς ἐκ πηχ. 410 κειμένην εἰς τὸ εἰκοστὸν τετράγωνον τῆς κάτω πόλεως Πατρῶν κατὰ τὴν ὁδὸν ἀγίου Νικολάου, ἔχουσαν 14 δωμάτια 2 μαγειρεῖα, πλυσταρεῖον, ἡλιακῶν αὐλῶν κλπ.

Ἡ ρηθεῖσα οἰκία πωλεῖται ὁμοῦ μετὰ τὴν διοχέτευσιν ἀεριοφωτος καὶ τὴν ἐκχώρησιν γκαζομέτρου, πολυελαίου καὶ λάμπας ἐν γένει καὶ μετὰ τῶν εὐρισκομένων ἐν τῷ κάτωθι τῆς οἰκίας μαγαζαίων ἐπιπέλων, ἧτοι σκελετῶν, ραφίων, γραφείων, χημηματοκιβωτίου, πάγκων, πλάστιγχο

μετὰ τῶν πέζων τῆς, ζυγαριᾶς μετὰ τῶν πέζων τῆς, καναπέδων, τραπέζιου, πιστηρίου διὰ τὴν ἀντιγραφὴν ἐπιστολῶν καὶ παντοῦ ἐτέρου ἐπιπέλου εὐρισκομένου ἐν τῷ μαγαζαίῳ καὶ ἀνήκοντος εἰς τὴν ἐταιρίαν.

Πληροφορίαι πλείονες παρὰ τῇ Ἐταιρίᾳ ἢ τῷ συμβολαιογράφῳ.

Ὁ ἐνταῦθα Κλάδος τῆς Ἰονικῆς Τραπεζῆς εἰδοποιεῖ ὅτι ἀπὸ τοῦ νῦν ἐκδίδει ἐπιταγὰς καὶ ἐπὶ διαφόρων Τραπεζῶν Γερμανίας καὶ Αὐστρίας. (Ἐκ τοῦ Γραφείου.)

ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ—ΑΘΗΝΩΝ—ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ.

—ο(—

Γνωστοποιήσεις

Ἐκτιθεταὶ εἰς μειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἡ κατασκευὴ τῶν ἐν τῷ τμήματι Μανωλάδος Πύργου οἰκοδομῶν τῆς γραμμῆς Πατρῶν—Πύργου.

Ἐνσφράγιστοι προσφοραὶ εἰσονται δεκταὶ μέχρι καὶ τῆς 5ης προσεχούσης Μαΐου, ἐν τῷ ἐνταῦθα Καταστήματι τῆς Διευθύνσεως (κεντρικὸν γραφεῖον κατασκευῆς Σιδηρ. Πατρῶν—Πύργου), καὶ ἐν Πάτραις ἐν τοῖς γραφείοις τῶν μηχανικῶν, ἐνθα χερηγηθήσεται πᾶσα σχετικὴ πληροφορία.

Ἀθῆναι τὴν 17 Ἀπριλίου 1889.

Ἐκ τοῦ γραφείου τῆς Διευθύνσεως.

ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ—ΑΘΗΝΩΝ—ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Τμήμα ΠΑΤΡΩΝ—ΑΧΑΪΑΣ

Τὴν προσεχῆ Κυριακὴν 23 τρέχοντος ἕνεκα τῆς ἑορτῆς ἐκτός τῆς τακτικῆς ἀμαξοστοιχίας τῆς ἀναχωροῦσης τὴν 3. 15 Μ. Μ. δι' Ἀχαΐαν κυκλοφορήσῃ καὶ ἔκτακτος ἀναχωροῦσα ἐκ Πατρῶν ὡραν 4 Μ. Μ. καὶ ἐξ Ἀχαΐας 6 Μ. Μ.

Πρὸς τοῦτο ἡ τακτικὴ ἀμαξοστοιχία ἡ ἀναχωροῦσα τὴν 5 Μ. Μ. ἐξ Ἀχαΐας ἀναχωρήσει ἐξαιρετικῶς τὴν 5. 30.

Πάτραι 20 Ἀπριλίου 1889.

(Ἐκ τῶν Γραφείων τῆς Διευθύνσεως)

ΕΡΓΟΛΑΒΙΑ ΑΕΡΙΟΦΩΤΟΣ

ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ.

Οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ ἐπιθυμοῦντες νέαν τοποθέτησιν ἀεριοφωτος ἐν ταῖς οἰκίαις ἢ ἐν τοῖς καταστήμασιν αὐτῶν, ὡς ἐπίσης καὶ οἰκονομικῶς ἐπισκευὴν, παρακαλοῦνται τὰς παραγγελίας αὐτῶν ν' ἀπευθύνωσιν ἐγγράφως εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως, διὰ τὴν ὅσον ἔνεστι ταχυτέραν ἐκτέλεσιν τῶν.

Ὁ Διευθυντής

Εἰς τὸ ἄλλοτε περιβόλιον Δάλογλη κατασκευάσθη εὐάερος οἰκία ἐμπεριέχουσα 16 δωμάτια, εὐρύχωρα καὶ πάντα τὰ χρειώδη ὡς καὶ φέαρ καὶ ὕδωρ πόσιμον. Ἡ οἰκία αὕτη ἐνοικιάζεται ὁλόκληρος ἢ καὶ χωριστὰ, διότι τὸ σχέδιον τῆς κατασκευῆς τῆς εἶναι διὰ τέσσαρας οἰκογενείας. Οἱ ἐπιθυμοῦντες ἀποτανηθῆναι διὰ τὰ περαιτέρω πρὸς τὸν κ. Θεόδωρον Ἀναγνωστόπουλον διαμένοντα κάτωθι τῆς οἰκίας Ἀχ. Γεροκωστοπούλου.— Ὁ ἴδιος ἐνοικιάζει καὶ ἑτέραν οἰκίαν ἐκ πέντε δωμάτων, περιβόλιον, αὐλῶν, καὶ ἀποθήκην κειμένην ἀπέναντι τῆς μεγάλης οἰκίας τοῦ κ. Μπαρμπάρσου.

Δύναμις—Θρέψις—Υγεία.

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ

ΚΑΡΑΪΣΚΟΥ ΚΑΛΥΒΩΚΑ

ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

Ὁ ἐπὶ τινι χρόνον διακοπὴς ἕνεκα τῆς λίαν κοπιώδους καὶ πολυδαπάνου ἐργασίας του, ὁ γνωστός παρ' ἡμῶν παρασκευαζόμενος *Τορικοθρεπτικός Οἶνος μετὰ Κίνας καὶ Κακάου*, ὁ ἀληθῶς δείξας τόσοι θαυμάσια ἀποτελέσματα, εἰς τοὺς πάσχοντας ἐκ *χρονίαν πυρετῶν, ἀδυναμίας, ἀναιμίας, καὶ δυσπεψίας* τοῦ στομάχου, ἐπανελήθη, κατὰ παράκλησιν ἤδη πολλῶν, μετὰ πάσης τῆς δυνατῆς ἐντελείας, καὶ πωλεῖται εἰς τιμὰς συμπεφρούσας. Παρ' ἡμῶν παρασκευάζονται, καὶ οἱ τόσοι γνωστοὶ καὶ ἀφελίμοι *Ἰατρικὸι Οἶνοι, Κίνας σιδηροῦχος*, τονωτικώτατος, καὶ ἀντιπυρετικώτατος. *Κολύμβου*, τονωτικῆς, στομαχικῆς, καὶ ἀλάνθαστος κατὰ τῆς διαρροίας. *Εὐκαλύπτου*, ὁ πεφημισμένος ἀντιπυρετικός, ἀντιφθισικός, καὶ ἀντισηπτικός. Καὶ τὸ πασίγνωστον ἤδη καταστὰν καλλυντικὸν *Ἰὼδωρ Κολωνίας*, χρήσιμον πρὸς πλύσεις, ὡς καὶ κατὰ τῶν λειποθυμιῶν, ἡμικρανίας, καὶ κεφαλαλγίας. Περὶ τῆς Ἰατρικῆς ἀξίας πάντων μαρτυροῦσι πλείστοι ὅσοι ἔκαμον χρήσιν.

Προσέχετε σπουδαίως τὰς ἀπομιμήσεις (imitation), εἰς ἐκάστην φιάλῃν ζητεῖτε τὴν ἰδιόχειρον ὑπογραφήν μου.

Ἀριθ. 28,404.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ ΔΑΝΕΙΣΤΩΝ

Ὁ συμβολαιογράφος Πατρῶν Βασίλειος Ἀνδρικόπουλος, πρὸς τὸν ἐπισπεύδοντα δανειστὴν Ἀναστάσιον Μπουκαούρη, καὶ τοὺς ἀναγγελλέντας δανειστάς τοῦ ὀφειλέτου Πανάγου Ἀνδρουτσοπούλου κτηματίου κατοικοῦ τοῦ χωρίου Ἀγίου Βασιλείου τῶν Πατρῶν, ἧτοι 1) Νικόλαον Παπαδόπουλον ἐκδοχέα τῶν δικαιωμάτων Θεοδώρου Παπαδοπούλου κατοικοῦ Ἀγίου Βασιλείου, καὶ 2) Ἰωάννη Σ. Ἀτσαλῶν κάτοικον Πατρῶν.

Καλεῖσθε κύριοι ἵνα ἐμπροθέσωμαι προσάξητε τοὺς τίτλους τῶν ἀπαιτήσεών σας καὶ λάβητε γνῶσιν τῶν προσαχθησομένων ἐπὶ τῆς διανομῆς τοῦ ἐκπλετιστηρίσματος τῶν ἐκποιηθέντων κτημάτων τοῦ εἰρημένου ὀφειλέτου. Πᾶσα βραδύτερα προσαγωγή καὶ αἱ βραδύτερον γενόμεναι παρατηρήσεις καθίστανται ἀπαράδεκτοι. Παραγγέλλεται εἰς τῶν ἀρμοδίων δικαστικῶν κλητῆρων τῶν ἐνταῦθα Πρωτοδικῶν νὰ ἐπιδώσῃ ἀντίγραφον τῆς παρούσης εἰς ἕκαστον τῶν ἀνωτέρω καὶ πρὸς τὸν ὀφειλέτην Πανάγον Ἀνδρουτσοπούλου.

Ἐν Πάτραις τῇ 17 Ἀπριλίου τοῦ 1889 ὁ γδοηκοστὸ ἑνάτου ἔτους.

Ὁ συμβολαιογράφος.

(Γ. Σ.) Β. Ἀνδρικόπουλος.

Διὰ τὴν ἀντιγραφὴν Πάτραις αὐθημερόν.

Ὁ συμβολαιογράφος Πατρῶν.

Β. ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Εἰς τὸ τυπογραφεῖον τοῦ «Φορολογουμένου» πωλεῖται ἡ νεωστὶ ἐκδοθεῖσα ἱστορία τῶν Πατρῶν ὑπὸ Στεφ. Ν. Ὁμοπούλου ἀντὶ δραχ. 4.